

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK, az 1272/2008/EK és a 2015/830/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: ASCO Start

1.2. Azonosított felhasználás: EK műtrágya – termésnövelő készítmény
NP komplex mikrogranulált starter műtrágya algakivonattal és mikroelemekkel
nutriensek: N-P-Zn-S-Ca; starter hatás minden kultúrában

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai: Danuba Kft.
H-2000 Szentendre, Kovács László u. 57.

1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: info@danuba.hu

1.5. Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):
Munkaidőben (8 – 16 óra): +36 1 476 6464
Éjjel-nappal elérhető ingyenes telefonszám: +36 80 20 11 99

2. szakasz: A veszély azonosítása

2.1. A keverék besorolása: a gyártó és a vonatkozó uniós szabályozások, a 1272/2008/EK (CLP) rendelet és módosításai szerint a **termék veszélyes keverék**.

Osztályozása: Aquatic Chronic 3

Veszélyességi osztály: veszélyes a vízi környezetre, hosszú távú veszélyt jelent
Veszélyességi kategória¹: 3; H412

2.2. Címkézési elemek

Piktogram: nem szükséges **Figyelmeztetés:** nem szükséges

A keverék veszélyeire/kockázataira utaló H-mondat:

H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P233 Az edény szorosan lezárva tartandó.

P270 A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.

P273 Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.

P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: a hazai és a nemzetközi szabályozás szerint történjen.

2.3. Egyéb veszély

Az emberi egészség és a környezet veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.

A terméket kizárólag a címkén szereplő felhasználási előírások, feltételek alapján kell alkalmazni.

A szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket!

A PBT- és a vPvB-értékelés: nem tartalmaz PBT, vPvB összetevőt a REACH XIII. melléklet kritériumai szerint.

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó információk

3.1. Anyagok: nem releváns.

3.2. Keverékek: a termék keverék, hidrolizált algakivonatokat (*Ascophyllum*, *Lithothamnium*) és különböző szervesetlen sókat tartalmaz.

A 2015/830/EU rendelet szerint feltüntetésre kötelezett veszélyes összetevőt az alábbi táblázat tartalmazza.

¹ Nagyobb szám, kisebb veszélyt jelent.

A termék egyéb komponensei nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

Veszélyes összetevő	Koncentráció	Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat
Cink(II)-ion cink-oxid formájában CAS-szám: 1314-13-2 EK-szám: 215-222-5 Index-szám: 030-013-00-7	1%	Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410 M _(akut, krónikus) : 1

A veszélyességi osztályok, a H-mondatok a tiszta komponensre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. A H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése/általános tudnivalók: az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belégzés esetén: a sérültet vigyük friss levegőre. Panaszok, légzési nehézség fellépte esetén orvosi segítség szükséges.

Bőrré jutás esetén: a termék nem irritál, de az érintett bőrfelületet bő vízzel azonnal alaposan mossuk le.

Szembejutás esetén: végezzünk szemöblítést folyóvízzel legalább 10 percen keresztül a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A kontaktlencsákat távolítsuk el. Bármilyen panasz, fájdalom, szemvörössedés, látási nehézség esetén kérjük szakorvos tanácsát.

Lenyelés esetén: a szájüreget alaposan öblítsük ki, ne nyeljük le az öblítésre szánt vizet. NE HÁNYTASSUNK! AZONNAL FORDULJUNK ORVOSHOZ. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: nem ismert.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: speciális utasítás nincs, kezelés a tünetek alapján történjen.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: oltópor, vízpermet, szén-dioxid, oltóhab, homok, környezetben égő anyagok alapján célszerű meghatározni.

Alkalmatlan oltóanyag: erős vízugár, a termék szétszóródásához vezethet.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: veszélyes, mérgező bomlástermékek képződhetnek (kén-oxidok, szén-oxidok, nitrogén-oxidok).

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: a veszélyzónában teljes védőfelszerelés és a környezet levegőjétől független légzőkészülék szükséges veszélyes gáz(ok), gőz(ök) képződése miatt.

Védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket el kell távolítani.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Szükséges intézkedésekre, védőeszközökre vonatkozóan: lásd a 7. és a 8. szakaszt.

Nem elsősegély-nyújtóknak: nagy mennyiségek kiszóródása esetén az illetéktelen személyeket távolítsuk el, a mentésben csak képzett és védőfelszereléssel rendelkező személyek vegyenek részt.

Elsősegély-nyújtók: megfelelő személyi védőfelszerelés álljon rendelkezésükre. Lásd a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: gondoskodjunk arról, hogy a termék ne jusson víztestekbe, csatornarendszerbe, ha a termék szennyezi a folyókat, víztesteket akkor értesítsük az illetékes hatóságot.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai: ha a termék véletlenszerűen kiszóródott először biztosítsunk megfelelő szellőzést, majd mechanikailag, felporzás mentesen söpörjük/szedjük össze. Célszerű az újrahasznosítás vagy megfelelően címkézve tároljuk és a helyi előírásoknak megfelelően hulladékkezelésre jogosult, megfelelő jogosítványokkal rendelkező céggel semmisíttessük meg.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 1., a 13. és 8. szakaszt is.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

Biztosítsunk megfelelő szellőzést a munkaterületen. Tartsuk be a címkén található elővigyázatossági, biztonsági tanácsokat és az általános munkahelyi óvó-védőrendszabályokat! Kerüljük el a termékkel történő expozíciót, a termék bőrre jutását, porának belégzését. Munkavégzés alatt étkezni, inni, dohányozni tilos.

Intézkedés tűz és robbanásveszély elhárítására: tartsuk távol gyújtóforrástól, éghető anyagoktól, ne dohányozzunk!

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: a terméket az eredeti csomagolásban, felcímkézve, jól lezárva, száraz, hűvös, fedett helyen, napfénytől védve tároljuk, hőforrástól, gyúlékony anyagoktól távol.

Gyermekek, haszon- és háziállatok ne férjenek a készítményhez

Eredeti csomagolásban, megfelelő tárolás esetén minőségét 3 évig megőrzi.

A termék higroszkópos, használata után a csomagolást légmentesen vissza kell zárni.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: EK műtrágya, komplex mikrogranulált starter műtrágya.

A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek/foglalkozási expozíciós határérték:

Foglalkozási expozíciós határérték, munkahelyi levegőben megengedhető határérték: forrás:25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM és módosításai:

Cink-oxid: ÁK: 5 mg/m³ (respirábilis² frakció); CK: 20 mg/m³

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelés, mosakodási/zuhanyozási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben enni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- Az elszennyeződött ruházatot, lábbelit és védőfelszerelést le kell venni és az újbóli használat előtt ki kell mosni, illetve meg kell tisztítani.
- Élelmiszerektől, italoktól tartsuk távol.

Személyi védőfelszerelések

- **Légutak védelme:** megfelelő szellőzés esetén nem szükséges. Kerüljük el a porok belégzését.
- **Szemvédelem:** jól záródó, oldalvédővel ellátott védőszemüveg használata ajánlott, ha a szembejutás kockázatával kell számolni, pl. nagy mennyiségek áttöltése, mentesítés stb.
- **Kézvédelem:** vegyszerálló, az EN 374 szabványnak megfelelő védőkesztyű használata ajánlott. A védőkesztyűt munkafolyamat során fellépő expozíció és annak időtartama függvényében válasszuk ki. Kiválasztáshoz vegyük figyelembe a használat gyakoriságát, egyéb vegyi anyagokkal történő érintkezés lehetőségét, fizikai követelményeket (vágás/szúrás-védelem, hővédelem) is az adott munkafolyamatban.
- **Testvédelem:** munkaruha, a munkaruhákat gondozni kell, rendszeresen mossuk!

² Respirábilis frakció: a belélegzett részecskék azon tömegfrakciója, amely behatol a csillószőrös hám nélküli légutakba.

Környezetvédelmi óvintézkedések: a termék maradéka, hulladéka ne jusson véletlenszerűen a környezetbe, víztestekbe, csatornába.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	szilárd
Megjelenés:	mikrogranulátum
Szín:	barnás
Szag:	a termékre jellemző
Szag-küszöbérték:	nincs adat
Olvadáspont:	nincs adat
Forráspont:	nem releváns
Lobbanáspont:	nem alkalmazható, a termék szilárd
Tűzveszélyesség:	nem jellemző
Bomlási hőmérséklet:	nincs adat
Öngyulladás hőmérséklet:	nem jellemző
Robbanási tulajdonság:	nem jellemző
Robbanási határok:	nincs adat
Oxidáló tulajdonság:	nem oxidál
Gőznyomás:	nincs adat
Vízoldékonyság:	részleges
Relatív sűrűség:	nincs adat
Gőzsűrűség:	nem releváns
Bepárlási sebesség:	nincs adat
Viszkozitás:	nem alkalmazható

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: nincs adat, nem jellemző.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű kezelés, tárolás, ártalmatlanítás esetén, normál körülmények között (normál hőmérséklet-, és nyomásviszonyok) a termék stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: nem ismert.

10.4. Kerülendő körülmények: nedvesség. A termék higroszkópos, száraz helyen, légmentesen lezárva tároljuk.

10.5. Kerülendő anyagok: erős sav, erős lúg, oxidáló anyagok.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: nincs normál tárolás esetén.

11. szakasz: Toxikológiai információk

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: célzott toxikológiai vizsgálatok nem történtek. Humán-egészségügyi megítélése kizárólag az összetétele, osztályozása a 1272/2008/EK rendelet előírásai szerint történt.

Akut toxicitás (oral, dermal, inhal.): a termék összetétele alapján nem osztályozott lenyelve, bőrön át, illetve belélegezve ártalmas keveréknek.

Bőrmarás/bőrirritáció, súlyos szemkárosodás/szemirritáció: nem valószínűsített az összetétel alapján.

Légzőszervi- és bőrszenzibilizáció: nincs adat.

CMR (karcinogén, mutagén, reprodukciót károsító) tulajdonságok: jelentős hatás, kritikus veszély nem ismert, nem tartalmaz CMR anyagként osztályozott összetevőt.

Specifikus célszervi toxicitás, egyszeri, többszöri expozíció (STOT SE, STOT RE): nincs adat.

Aspirációs veszély: nem lép fel.

A termékkel történő munka során a vegyszerek kezelésének általános szabályait be kell tartani. Körültekintő munkával, előírászerű kezelés, alkalmazás esetén egészség-károsító hatás nem várható.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: A termék cinkion tartalma alapján ártalmas a vízi környezetre és hosszantartó károsodást okozhat. A cink nélkülözhetetlen mikroelem, elengedhetetlenek a növények megfelelő növekedéshez, de nagy mennyiségben ártalmas az erre érzékeny vízi élőlények számára.

12.2. Stabilitás és lebonthatóság: nincs adat.

12.3. Bioakkumulációs potenciál: nincs adat.

12.4. Mobilitás a talajban: nincs adat.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés: a termék összetevői valószínűsítetten nem perzisztens, nem bioakkumulatív és nem toxikus anyagok, illetve nem nagyon perzisztens és nem nagyon bioakkumulatív anyagok a REACH XIII. mellékletének kritériumai szerint.

12.6. Egyéb káros hatás: nincs adat.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési szempontok: a termék maradékainak és hulladékainak kezelésére a 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendeletben, illetve a 2008/98/EK irányelvben foglaltak az irányadók. A termék csatornába, vízfolyásokba ne kerüljön.

Megfelelő jogosítvánnyal rendelkező hulladékkezelőben történjen az ártalmatlanítása mind hulladéknak, mind csomagoló anyagának.

Hulladéknak besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján történjen. A javasolt EWC-kód csak ajánlás, amit a hulladék keletkezési körülménye módosíthat.

Hulladékkulcs/EWC-kód: 02 01 08* veszélyes anyagokat tartalmazó agrokémiai hulladék

A csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet a 442/2012. (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **nem veszélyes áru.**

14.1. UN-szám: nincs

14.2. Az ENSZ szerint megfelelő szállítási megnevezés: nem releváns

14.3. Szállítási veszélyességi osztály: nem releváns

14.4. Csomagolási csoport: nem releváns

14.5. Környezeti veszély: nem releváns

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: nincs

14.7. A MARPOL II. és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás: ömlesztve nem értékesíthető

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások, jogszabályok

Vonatkozó magyar joganyagok

36/2006. (V.18.) FVM rendelet a termésmenővelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról és a rendelet módosításai

Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről; 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

Vonatkozó közösségi joganyagok

Az Európai Parlament és Tanács 2003/2003/EK rendelet a műtrágyákról és módosításai

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai

A Bizottság (EU) 2015/830 rendelete a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

CLP-rendelet (1272/2008/EK) és módosításai: 1. ATP: 790/2009/EK rendelet; 2. ATP: 286/2011/EK rendelet; 3. ATP: 618/2012/EU rendelet; 4. ATP: 487/2013/EU rendelet; 5. ATP: 944/2013/EU rendelet; 6. ATP: 605/2014/EU rendelet; 7. ATP: 2015/1221/EU rendelet; 8. ATP: 2016/918/EU rendelet; 9. ATP: 2016/1179/EU rendelet; 10. ATP: 2017/776 EU rendelet; 11. ATP: 2018/669/2018/EU rendelet; 13. ATP: 2018/1480/EU rendelet

Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről; Foglalkozási expozíciós határértékek: 91/322/EK rendelet és módosítása; 2000/39/EK irányelv és módosításai

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, és arra szolgálnak, hogy a termék biztonságos felhasználását segítse.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet.

A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a helytelen használatból adódó következményekért, hiszen a felhasználás körülményei (kezelés, alkalmazás, tárolás, ártalmatlanítás, stb.) hatáskörünkön kívül esnek.

A keverék osztályozása: kalkulációval az összetétel alapján.

Ajánlás az oktatásra: A termékkel foglalkozásszerűen dolgozó személyeket tájékoztatni kell a vegyszerekkel történő munka veszélyeiről, és évenként ismétlődő munkavédelmi oktatás keretében az általános munkavédelmi óvó- és védőrendszabályokról.

A BIZTONSÁGI ADATLAP MINDIG LEGYEN ELÉRHETŐ A DOLGOZÓK SZÁMÁRA.

A biztonsági adatlapban szereplő H-mondatok, rövidítések:

A veszélyességi osztályok rövidítései, a rövidítések utáni számok (1 – 4) az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek:

Aquatic Acute: veszélyes a vízi környezetre, akut veszélyt jelent.

Aquatic Chronic: veszélyes a vízi környezetre, krónikus veszélyt jelent.

H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.

H410 Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Egyéb rövidítések:

ADR	Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás/ European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road
ATP	Adaption to Technical Progress – A műszaki fejlődéshez való alkalmazkodás
ÁK	A munkahelyi levegőben egy műszakra megengedett átlagkoncentráció, amely a dolgozó egészségére nem fejt ki káros hatást.
CAS	Chemical Abstract Service számok az anyagok azonosításának elősegítésére szolgál
CLP	Classification, Labelling and Packaging, 1272/2008/EK rendelet és módosításai
CK	Megengedett csúcskoncentráció a munkahelyi levegőben, a rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül.
EK-szám	az anyagok azonosítására szolgáló szám az Európai Unióban.
IATA	International Air Transport Association – Nemzetközi Légi Fuvarozási Egyesület Veszélyes Áru Szabályzata
ICAO	International Civil Aviation Organization Technical Instruction for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air – Nemzetközi Polgári Repülésügyi Szervezet Veszélyes Áruk Légi Szállításának
IMDG	Veszélyes Áruk Nemzetközi Tengerészeti Kódexe
M	szorozótényező, mely alkalmazandó az akut és a krónikus vízi környezeti veszély súlyozott szummációs módszerrel történő megállapításánál
PBT	perzisztens, bioakkumulatív és toxikus
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals – A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet, 1907/2006/EK rendelet
RID	Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat Biztonságát szolgáló Műszaki Utasítások
vPvB	nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív

Adatlaptörténet: jelen biztonsági adatlap 1.0-HU verzió, 2019. február 18-án készült.